

SAMEN AAN DE BAK

Manifest van de OVZ richting lokaal bedrijfsleven, lokale politiek en het toekomstige College van B&W voor de periode 2022-2026.

Nieuw Rijnlands Model

Het traditionele overleg tussen overheid en bedrijfsleven (“polderen”) gaat qua rolverdeling veranderen. Op initiatief van het bedrijfsleven (via de koepelorganisaties VNO-NCW en MKB-Nederland) gaat het bedrijfsleven nu ook expliciet verantwoordelijkheid nemen voor generieke maatschappelijke vraagstukken. Dit heet het Nieuw Rijnlands Model (NRM). Het bedrijfsleven heeft te veel van de verantwoordelijkheid voor de samenleving uitbesteed aan de overheid, aldus VNO-NCW en MKB-Nederland. Ook het gedrag van de grote (institutionele) beleggers bij aandeelhoudersvergaderingen van de grote bedrijven wijst in een veranderende richting (op het gebied van topsalarissen, duurzaamheid en klimaatbeleid).

Aan het Zwijndrechts bedrijfsleven en de lokale en provinciale overheid (incl. de lokale politiek) om hier op lokaal niveau inhoud aan te gaan geven. Dus “Samen aan de bak.....” Dit manifest beoogt om vanuit de OVZ bouwstenen aan te dragen, de discussie te starten en soms te prikkelen om het NRM in Zwijndrecht lokaal vorm te geven. Dat zal een uitdaging zijn voor alle betrokken partijen! En zeker een traject dat enige jaren zal duren en voor grotere bedrijven eenvoudiger zal zijn dan voor het mkb.

Voor de volledigheid zij opgemerkt dat de OVZ bestaat uit ca. 140 bedrijven in de business-to-business sector. De sector Detailhandel, het bedrijfsleven in Heerjansdam en de binnenvaartsector zijn binnen de OVZ niet vertegenwoordigd.

***Verliezers hebben een excuus,
winnaars hebben een plan.***

***If you want something to be done,
ask a busy person.***

Ter overweging.....

- “We hebben het te druk en geen tijd”. Dit argument wordt in het bedrijfsleven te vaak gebruikt om zich niet bezig te gaan houden met generieke maatschappelijke vraagstukken (rondom de klimaatadaptie, energietransitie, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, stageplaatsen etc.). Dit geldt ook voor lokale vraagstukken (zoals samenwerking met onderwijs, gemeenschappelijke initiatieven voor de regio). Deze houding past niet meer in het NRM. Ook als je als bedrijfsleiding niet in Zwijndrecht woont, draag je als ondernemer wel een maatschappelijke verantwoordelijkheid, ook in/voor Zwijndrecht.
- Onze samenleving/economie is gebaseerd op het feit dat het bedrijfsleven toegevoegde waarde creëert en daardoor banen schept. Hierdoor ontstaan de middelen om in de economie een marktmeester/overheid te laten functioneren waardoor o.a. sociale en algemene voorzieningen betaald worden. Deze fundamentele en voor onze economie essentiële rol voor het bedrijfsleven lijkt niet altijd in beeld te zijn bij de overheden en de politiek.

SAMEN AAN DE BAK

Oud, deels doorlopend, zeer

- Zwijndrecht is duur (hoge gemeentelijke tarieven). Ja, maar gezien de sociaaleconomisch samenstelling van de bevolking mogen we hier weinig vooruitgang in verwachten (kosten sociaal domein zullen wellicht alleen maar hoger worden). Maar toch, zouden we de Gemeentelijke uitgaven en organisatie niet eens door een buitenstaander/expert laten onderzoeken op effectiviteit? En mee gaan denken en doen om de sociaaleconomische samenstelling gemiddeld te verbeteren? En wat is bijvoorbeeld het nut van twee dure gemeentelijke organisaties (H.I. Ambacht en Zwijndrecht) voor twee gemeenten die zonder enige grens tegen elkaar aan liggen en vergelijkbare uitdagingen kennen?
- Ontsluiting bedrijventerreinen. Al in 2019 werden door de OVZ hierover voorstellen ingediend. De trage manier waarop door de Gemeente hierop gereageerd wordt, wordt nog steeds als uiterst teleurstellend ervaren. En op het in dit verband uitgebrachte warrige Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) kijkt de OVZ ook niet met vreugde terug.
- De aanpak van de inrichting van bedrijventerrein Grootte Lindt met betrekking tot het niet gebruikte treinspoor, de veiligheid en het vrachtwagen-parkeren verliep/verloopt ook niet zoals je van de gemeente zou mogen verwachten.
- Het gebrek aan (politie)toezicht op de bedrijventerreinen. De samenwerking met de wijkagenten (die deze taak erbij hebben gekregen) verloopt inmiddels goed!
- Het punt van ontwikkeling van braak liggende bedrijventerreinen is nagenoeg afgehandeld. Zwijndrecht is vol, zo wordt gesteld, maar een frisse, creatieve blik naar het gebied tussen Zwijndrecht en Heerjansdam zou wellicht tot nieuwe opties kunnen leiden (zeker met het oog op de regionale ambities voor nieuwe banen en woningen). De ontwikkeling van het Loveld-terrein lijkt veelbelovend!

Praktische wensen

- Aanpak ontsluitingen via Blauwe Brug en Sandelingenknoop.
- Aanleg carpool plaatsen bij Sandelingenknoop.
- Omvormen niet gebruikt spoor tot parkeerplaatsen (Grootte Lindt).
- Zetten van de laatste stappen om het straat racen op bedrijventerreinen tegen te gaan. Er zijn inmiddels goede stappen gezet!
- Continueren van het huidige planmatig onderhoud van de diverse bedrijventerreinen.
- Voortgaan met de huidige goede samenwerking om snelheidsbeperkende maatregelen op bedrijventerreinen in te voeren.

Algemene wensen

- Verbetering onderlinge samenwerking gemeente en bedrijven. Hiervoor is meer onderlinge en gestructureerde communicatie nodig over wensen, ergernissen, kansen, plannen en bottlenecks, ook op het niveau ambtenaar – management bedrijf. Bovenal is het van belang dat een meer constructieve en proactieve houding over en weer wordt gecreëerd.
- Gezamenlijke concrete planvorming voortkomende uit doelstellingen voor de gewenste lokale economische ontwikkelingen, in relatie tot het NRM maar zeker ook in relatie tot Zwijndrecht zelf.

SAMEN AAN DE BAK

Samen een stap voorwaarts maken

Een recent uitgevoerd onderzoek door de Stichting Creativity Pools naar de toekomstige wensen voor de ontwikkeling van Zwijndrecht (richting 2030) heeft een aantal punten opgeleverd, die zich bij uitstek lenen voor een gezamenlijke aanpak. Het is een opsomming/aanzet, die natuurlijk verdere uitwerking, discussie en analyse vereist en zeker niet allemaal tegelijk kunnen worden opgepakt.

Onderwijs – Overheid – Ondernemers

Er bestaat een toenemend tekort aan mensen die de praktische beroepen uitoefenen (timmerman, loodgieter, stukadoor etc.). Zwijndrecht heeft relatief veel jeugdigen, die een praktische beroepsopleiding (gaan) volgen. Er lijkt een desondanks een toenemende mismatch tussen vraag en aanbod.

- Creëren van een nauwere band tussen onderwijs en bedrijfsleven.
- Bestaande particuliere bedrijfsscholen beter inzetten of nieuwe opzetten (in Zwijndrecht?). Publiek-private samenwerking?
- Bestaand curriculum van Loket aanpassen?
- Een campagne opzetten om het imago van het ambachtelijke beroep te upgraden.
- De bestaande Onderwijsroute (bezoek scholieren aan bedrijven) verder uitbouwen.
- Het bedrijfsleven dient zich medeverantwoordelijk te gaan voelen voor een onderwerpen als banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en zo een bijdrage te leveren aan armoedebestrijding (10% van de gezinnen in Zwijndrecht leeft onder de armoedegrens).
- Kan het Ondernemersfonds hierbij een rol spelen?

Banen en bedrijven

Geconstateerd is dat Zwijndrecht bij de young professionals geen goed imago heeft qua woon- en leefomgeving en dat het bedrijfsleven qua samenstelling niet sterk gericht is op high tech en innovatie. Bovendien is Zwijndrecht vol en mist het echt onderscheidende aantrekkingskracht.

- Het aantrekkelijker maken van de woonomgeving. Hierbij ook kijken naar het buitengebied tussen Zwijndrecht en Heerjansdam (denken in mogelijkheden met behoud van het groene karakter) en hoe een aantrekkelijk echt centrum te creëren.
- Een aantrekkelijker woonomgeving schept mogelijkheden om talentvolle, hoger opgeleide professionals aan Zwijndrechtse bedrijven te binden en veelbelovende startups binnen de gemeentegrenzen te krijgen. Het huidige gemeentelijke beleid om een evenwichtigere verhouding tussen sociale woningen en het duurdere segment te realiseren past in deze visie.
- Is het opzetten van een publiek-privaat gefinancierd Innovation Center (Incubation Center) haalbaar om innovatieve kleine bedrijven en initiatieven naar Zwijndrecht te halen?
- Bestaande bedrijven willen soms uitbreiden, maar kunnen dat niet (geen plaats). Een uitruil van bedrijfslocaties kan soms een uitkomst zijn. Een regiefunctie op dit gebied zou wellicht stimulerend kunnen zijn. Onderdeel hiervan is zeker de behoefte aan ligplaatsen voor de in Zwijndrecht belangrijke binnenvaartsector.
- Meer cohesie tussen bedrijven wordt (volgens het onderzoek) gezien als een stimulerende factor voor Zwijndrecht. Voldoen de huidige vormen nog? Gezien het snel wijzigende communicatiepatroon zouden jongere professionals daar ideeën voor kunnen ontwikkelen.
- Ook in de wijze van het communiceren tussen overheid en bedrijfsleven moet gekeken worden of de traditionele overlegvormen nog voldoen en of de juiste partijen daarbij betrokken zijn.

SAMEN AAN DE BAK

Leefomgeving

De ruimtelijke invulling van het gemeentelijk gebied en de invloeden van de klimaatverandering en energietransitie zijn wezenlijke punten, die bestuurlijk, politiek en vanuit de bedrijven serieus opgepakt moeten gaan worden.

- Zaken als een aantrekkelijker woonomgeving voor young professionals en het verschuiven van bedrijfslocaties zijn al elders vermeld. Dat vereist het loslaten van dogmatische standpunten.
- Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van klimaatadaptatie, hittestress en wateroverlast raken bedrijventerreinen. Mede door de rol van het aanwezige private parkmanagement (ParkTrust) lopen op diverse bedrijventerreinen al veelbelovende initiatieven en wordt met de lokale overheid en OZHZ goed samenwerkt. Deze ontwikkeling moet versterkt voortgezet worden. De verwachte ruime subsidies vanuit de overheid en Europa voor dit soort zaken moeten hierbij optimaal benut worden (vereist expertise!)
- Op het gebied van energietransitie is er een voorzichtig begin van een collectieve aanpak met het gebruik van bedrijfsdaken voor plaatsing van zonnepanelen. Randfactoren (verzekering, geschiktheid van daken, rol huurder/eigenaar, capaciteit energienet) belemmeren nog een massalere uitrol.

OVZ en de regio

De oproep om samen aan de bak te gaan is ook verwoord in de recente uitgave "Speerpunten Drechtsteden" van de Federatie van Ondernemersverenigingen van de Drechtsteden. De Federatie (9 ondernemersverenigingen in een gebied dat qua inwonersaantal de 5e stad van Nederland vormt) roept expliciet om regionaal samen op te trekken. O.a. is daarvoor inmiddels een flink aantal Innovatietafels ingesteld, waarbij initiatieven die groter zijn dan één onderneming van de grond worden getrokken. De Federatie is aangesloten bij Ondernemend Nederland (ONL), waardoor ook rechtstreeks in "Den Haag" aan de lobby gewerkt kan worden.

Kort samengevat is onze boodschap aan de politiek:

"Wij steken onze hand uit. Zullen we gewoon eens een paar onderwerpen uitkiezen en oppakken?"

Zwijndrecht, oktober 2021

